

Ledelse og meningen med livet

Hvad sker der, når man skifter hestevognen ud med en Fordbil? Tjah, man kan i hvert ikke bruge de samme redskaber til at reparere og vedligeholde køretøjet. Nogenlunde sådan er det også med erhvervsledelse med skiftet fra en industriorienteret til en vidensorienteret verden. Tania Ellis har forsket i den nye lederrolle og fundet frem til, at den også stiller krav til det at skabe mening i arbejdet.

Fra Hvordan til Hvorfor

- De nye generationer, der kommer ud i virksomhederne i dag, vil vide hvorfor de skal udføre denne eller hin opgave – og ikke bare hvad og hvordan som i 'gamle' dage, siger Tania Ellis med en energi og et engagement, der smitter.

Ledelse og fremfor alt fremtidens ledelse er det hun brænder for – og arbejder med som erhvervsinspirator, foredragsholder og underviser. Adskillige år i forskellige lederstillinger inden for luftfarts- og rejsebranchen og fire år som projektleder på to forskellige reklamebureauer er hendes praktiske ballast, mens en MBA med en afsluttende afhandling om fremtidens ledelse er Tania Ellis' teoretiske fundament.

- Man kunne jo hævde, at det bare er de unge, der er forkælede. Men der ligger mere i det end det. Det handler om, at vores verden har ændret sig, og at der dermed stilles nye krav til os alle, siger hun.

I industrisamfundet handlede det om at skabe effektive produktionssystemer. Der var behov for grundige analyser og strategier i forhold til markedet, virksomhedens kompetencer og logistik. Men i dag klarer vi os ikke med fornuften alene, hævder Tania Ellis.

- Det handler ikke om at kaste alle de gamle kvaliteter væk, men om at *supplere* med nye metoder og former for ledelse, siger hun.

Tænk i helheder

Produktionen flytter til lande, hvor omkostningerne – og det vil især sige lønnen – er mindre. Det er ikke sikkert, at man bryder sig om det, men hverken staten, fagforeningerne eller nogen andre kan gøre så meget ved det, ifølge Tania Ellis.

- I stedet skal vi skabe *ideerne* til produktionen. Vi skal være de kreative inden for alle sektorer. Derfor vil kravene ændre sig – kravene til medarbejderne og ikke mindst kravene til ledelsen, siger hun.

Men det handler ikke bare om den økonomiske side af sagen. Den menneskelige er mindst lige så vigtig.

- WHO (Verdens Sundhedsorganisation, red.) fortæller os, at stress vil blive den mest sundhedsskadelige sygdom i den vestlige verden i de kommende år. Stress har store menneskelige omkostninger. Der kan være flere årsager til stress, men én af de grunde vi er tilbøjelige til at overse, er fraværet af mening med arbejdet – eller når arbejdet er i konflikt med den enkeltes indre værdier.

- Derfor må vi til at tænke i helheder. Vi har simpelthen ikke noget valg, hverken når vi ser på den økonomiske eller på den humanistiske side af sagen. Tingene hænger sammen, så den moderne leder skal både bruge sin fornuft og sin intuition. Hun skal tænke både økonomisk og humanistisk, mener Tania Ellis.

Lad os udfordre sandhederne

- Man skal yde, før man kan nyde! Det er en bastant sandhed i mange kredse. Men er det nu rigtigt? Hvem siger, at vi ikke yder bedre – mere kreativt og innovativt – når vi starter med at nyde? Vi er stadig i færd med at definere den moderne arbejdsplads og ved at lære at forstå de nye krav. Derfor er det også frugtbart at udfordre vores grundantagelser at vende blikket i andre retninger, end vi er vant til.

I sit arbejde med afhandlingen om fremtidens ledelse har Tania Ellis været rundt om kvantefysik, antropologi, biologi, psykologi og det spirituelle. Og hun mener, at der alle steder kan findes viden, der kan hjælpe os frem til en bedre forståelse af de nye krav.

Netop fordi vi stadig står på jomfruelig jord, har vi brug for nye rollemodeller. Vi har brug for at høre om virksomheder, der er gået i nye retninger og har høstet værdifulde erfaringer. Det er bl.a. derfor, at Tania har startet sin virksomhed, Inspiratorium®, hvor hun udover foredrag og workshops også tilbyder dialoggrupper.

- I dagligdagen er der ikke mange, der har tid til at stoppe op og tænke mere overordnet på metoder, mål og midler. I dialoggrupperne mødes vi med udgangspunkt i nogle på forhånd fastlagte temaer og indlæg, som løfter ledelse og arbejdsliv op i et bredere perspektiv. Herefter diskuteres indlæggene af alle i gruppen i relation til egne arbejdsudfordringer. Det er utrolig inspirerende, og giver idéer til nye erhvervspraktikker, fortæller hun.

Intuition og ledelse

- Når lederens rolle i stadig højere grad bliver at finde ud af, hvordan man skaber mening i arbejdet for medarbejderen, så er der brug for at supplere de traditionelle ledelsesredskaber med nye. Et af de "nye" redskaber er intuition.

- Intuition er et lager af ubevidste kompetencer, som er bygget op gennem ydre erfaringer, følelser, instinkter og så det, Carl G. Jung kalder det kollektivt ubevidste – altså en slags fælles database, som vi ubevidst kan trække på.

Jo større krav arbejdet stiller til vores innovative og kreative evner, og jo højere grad af kompleksitet og forandring, desto mere må vi lære at bruge vores intuition. Og at bruge sin intuition rigtigt handler i høj grad om selvindsigt.

- Hvis man ikke kender sig selv tilstrækkeligt, kan ens egen ønsketænkning eller frygt let forveksles med "intuition": Sådan vil jeg gerne have det, derfor får jeg den intuitive idé. Nej det er jeg bange for – så derfor siger min intuition mig, at det er en rigtig dårlig idé. Derfor er det vigtigt løbende at rense sit "mentale filter" gennem selvudvikling, så de sande intuitive impulser kan gå klarere igennem, siger Tania Ellis.

Michael Pram Rasmussen (Mærsk) og Jørgen Mads Clausen (Danfoss) er to erhvervsledere, som Tania Ellis fremhæver som gode rollemodeller på dette område. Jørgen Mads Clausen har ved flere lejligheder været meget åben om hans intuitions store betydning, når han skal

tage beslutninger. I bogen 'Mentor en hjertesag' forklarer han således, at om 30 år vil virksomhedsledere tage kurser i, hvordan og hvornår intuition skal bruges – måske vil de endda få testet deres intuition ved jobsamtalen. Jørgen Mads Clausen har også ofte fortalt, hvordan meditation for ham er et vigtigt redskab i hans arbejde.

Afmystificér det spirituelle

Det åndelige behøver ikke være så mystisk, ifølge Ellis. Ånd er vores indre liv og evnen til at forbinde dette med det ydre liv. Evnen til at forbinde højre og venstre hjernehalvdel.

- Det sætter os i stand til at skabe helheder og sammenhænge på den ene side, og til at bryde regler og få idéer på den anden side. Nogen kalder det den spirituelle intelligens, andre den intuitive, siger hun og fortsætter:

- Forleden var jeg ude på en virksomhed, hvor der var en der sagde: "Puuh, vi har så travlt og farer rundt hele dagen... vi når ikke at få sjælen med." Det siger i virkeligheden det hele.

- Ånd og spiritualitet er faktisk også til stede i vores daglige sproglige univers. Tænk på et ord som begejstring – geist betyder på tysk ånd, så når du er begejstret, er du altså be-åndet. Sværere er det ikke, smiler Tania Ellis.